

ג'ורג' רוג'רס קלארק: הבקעת האפאלאצ'ים

ג'ורג' רוג'רס קלארק היה איש-וייג'יניה שבשנת 1778 עמד בראש חבורה של פחות ממאתיים איש שחדרה לארץ אילינוי ושם ערכה התקפת-פתע על קאסקאסיה, שבעקבותיה זכו האמריקאים ליחס של כבוד מצד תושבי החבל—אינדיאנים וצרפתים כאחד. סיפורו של קלארק על דרכה של משלחתו מעיד על טיב לוחמת-הספר בימי המהפכה האמריקאית.

בארבעה ביולי [1778] בערב הגענו למרחק כמה מילים מ...[קאסקאסיה], ושם שלחנו את סירינו קדימה וחיפינו עד קרוב לחשיכה. אחר-כך המשכנו במסענו והשתלטנו על בית שלחוף הנהר קאסקאסיה, מהלך כשלושת-רבעי המיל מעל לעיר, שבו ישבה משפחה גדולה... השגנו מן האיש סירות שהספיקו לנו לעבור את הנהר, ושם ערכתי את חילי בשלש פלגות. לבי היה סמוך-ובטוח שעתה לא יהיה סיפק בידי התושבים להשיג ידיעות על התקרבותנו ולהתכונן להתנגדות... שמתי פני בראש פלגה אחת אל המצודה, ועל שתי האחרות צייתי להתקדם אל רבעים שונים של העיר...

סידורים אלה השיגו את התוצאה המבוקשת, ולא ארכה העת ושלטנו במקום שלטון גמור...

הכפרים השכנים נהגו כדוגמת קאסקאסיה וקאהוקיה, והואיל ולא דיקדקנו לחקור בדבר האנשים שעסקו בעידוד האינדיאנים למלחמה, הרי בתוך ימים-מספר נראה היה כי הארץ שרויה בשקט ובשלום.

עתה היה ביכלתי להשיג את כל הידיעות שנדרשו לי, ואני נדהמתי למראה המאמץ וההוצאות שהשקיעו הבריטים בהסתת האינדיאנים. הם שלחו שליחים לכל שבט בכל פינות הארץ הנרחבה הזאת, ואפילו הביאו את שוכני אגם-סופריור בדרך-המים לדיטרויט ושם ציידים למלחמה...

בתוך זמן קצר באו המוני אינדיאנים שהשתייכו לשבטים היושבים בארץ-אילינוי אל קאהוקיה לעשות שלום עמנו...

קרוב-לוודאי שהחוזים אשר עשינו... הושגו שלא ככל החוזים האחרים באמריקה לפני הזמן ההוא. תמיד הייתי בדעה שכלל הטיפול שלנו בענייני האינדיאנים הוא מוטעה. הם כאשר הוצע להם לכרות חוזים ראו זאת לא באור אשר דימינו בנפשנו; הם ייחסו זאת לפחד מצדנו, ומתן תשורות יקרות-ערך חיוקם בדעה הזאת. לכן גמרתי אומר להיזהר מכך... לאחר הטכסים המקובלים בפתחתם של חוזים אינדיאניים, נשאו הם [האינדיאנים] כצד המעתיר את נאום-הפתיחה. הם הטילו את כל אשמת צאתם למלחמה על מירמתם של האנגלים, הם הודו במשוגתם והירבו להצהיר כי להבא ישמרו את נפשותם מן הציפירים הרעות הללו (רמו לשליחים הבריטיים שנשלחו

אליהם) המתעופפות בארץ. הם סיימו בהבעת התקווה כי... נקבלם כידידינו, וכי יבוא השלום על מקום הגורת-הדמים, ובתוך כך השליכו ארצה ורמסו את כלי-המלחמה כגון דגלים וחגורות אדומות של חרוזים, שאותם קיבלו בשעתו מידי הבריטים. אמרתי להם כי נתתי את דבריהם אל לבי, וכי ביום-המחרת אשיבם דבר... אחרי-כן שילחתים מעל פני ולא הרשיתי אף לאחד מאנשינו ללחוץ יד איש מהם כי על כן עדיין לא נכרת השלום...

למחרת היום נשאתי את הנאום הזה :

גברים ואנשי-מלחמה, שימו לב... גבר אנוכי ואיש-מלחמה, לא איש-מועצות. מלחמה אני נושא בימיני ובשמאלי שלום. נשלחתי על-ידי מדורת-המועצות הגדולה של הסכינים-הגדולים [ארצות-הברית] וידידיה להשתלט על כל הערים שהן נחלת האנגלים בארץ הזאת, ולהישאר כאן ולהשגיח על התנהגותם של אדומי-העור...

הסכינים הגדולים דומים מאד לאדומי-העור ; אין הם מיטיבים לדעת איך לעשות שמיכות, אבק-שריפה ואריגים ; את הדברים האלה הם קונים מן האנגלים (אשר מהם יצאו לשעבר) והם חיים בעיקר על גידול דגן, ציד ומסחר, כמוכם וכמו שכניכם הצרפתיים... האנגלים התכעסו והציבו חילות-מצב חזקים בכל רחבי ארצנו (עיניכם הרואות כי כן עשו אצלכם על האגמים ובתוך הצרפתיים) ולא אבו להניח לנשינו לטוות ולאנשינו לעשות אבק-שריפה, אף לא אבו להניח לנו לסחור עם איש זולתנו. הם אמרו שחובה עלינו לקנות הכל מהם... ולעשות כמצוותם, והם הרגו אחדים מאתנו כדי להפחיד את הנותרים...

ככה החלה המלחמה, והאנגלים גורשו ממקום אחד למשנהו, עד אשר נחלשו ושכרו אתכם, אדומי-העור, להילחם בעדם ולעזור להם. הרוח-הגדול רגו על זאת, והוא עורר את אביכם-הזקן, המלך הצרפתי, ועוד אומות גדולות להתחבר אל הסכינים-הגדולים ולהילחם עמהם נגד כל אויביהם, עד שנעשו האנגלים כאיילים בעבי היער. מכאן אתם רואים כי הרוח-הגדול הוא אשר עכר את מימכם, יען כי נלחמתם לאנשים שאותם זעם, ואם יבכו נשיכם וטפכם הרי אין לכם לגנות אלא את נפשותיכם ולא את הסכינים-הגדולים. עתה תוכלו לדון עם מי היה הצדק. אני כבר אמרתי לכם מי אני. לפניכם חגורת-דמים וחגורה לבנה. קחו את אשר תבחרו. נהגו כגברים...

...בשובם למחרת היום... אמרו כי הצדק עמנו, ...וכי הם, אדומי-העור, צריכים לעזור לנו. בלב תמים נטלו את חגורת-השלום, ו...מנוי-וגמור עמהם להחזיק בה היטב... הם יקראו לכל אנשי-המלחמה שלהם לשוב, ואת [גרזן ה]טומאהוק ישליכו אל הנהר בו לא יוכלו למצאו שוב לעולם...

זה עיקר תשובתם אלי. שוב הודלקה המקטרת והוגשה לכל הרוחות למען יעידו, ובעישון ולחיצת-ידיים הסתיים העסק הגדול הזה, אפוף חשיבות והוד בעיניהם, כך אני משער, לא-פחות משהיה בעינינו החוזה בין צרפת לאמריקה.